

Posttraumatický stres a posttraumatický růst u příslušníků hasičských záchranných sborů

(Abstrakt)

Hasiči se při zdolávání mimořádných událostí nezdávka dostávají do situace ohrožení vlastního života či tělesné integrity a jsou svědky traumatizace druhých osob. To může vést k rozvoji posttraumatických poruch. Traumatické zkušenosti však mohou skýtat i rozvojový potenciál. Předkládaná práce je zaměřena na posttraumatický stres – na symptomy posttraumatické stresové poruchy (PTSD) a posttraumatický růst u příslušníků hasičských záchranných sborů. Jejím hlavním cílem je rozšířit dosavadní výzkumné poznatky v oblasti posttraumatických stavů u profesionálních záchranářů o zjištění pocházející z mezinárodního souboru hasičů. Soubor zahrnoval hasiče z České republiky (N=302) a dalších šesti evropských zemí (N=2241). Sběr dat proběhl formou dotazníkového šetření. Posttraumatické symptomy byly měřeny sebesuzovací škálou Impact of event scale-revised, posttraumatický růst inventářem Posttraumatic growth inventory-short form. Byla porovnána data českých a evropských hasičů s předpokladem, že mezi příslušníky stejné profesní skupiny nebudou nalezeny rozdíly. V některých měřených parametrech však drobné odlišnosti zjištěny byly. U českých hasičů byla sledována nižší míra symptomů znovuprožívání a zvýšené dráždivosti, a vyšší posttraumatický růst. V symptomech vyhýbání a celkové míře posttraumatického stresu mezi soubory nebyl nalezen statisticky významný rozdíl. Zjištěné výsledky jsou diskutovány v souvislosti s jejich generalizovatelností a implikacemi pro praxi.

Klíčová slova: posttraumatický stres, posttraumatický růst, hasiči, profesionální záchranáři